

Thema *'Duurzaamheid'* tijdens *Open Monumentendag*

Het thema van Open Monumentendag is dit jaar 'duurzaamheid'. Een bijzonder huis aan de Thamerlaan 14 in Uithoorn opent hiervoor speciaal zijn deuren op zaterdag 10 september. Het pand in de stijl van de Amsterdamse School is een vroeg ontwerp van Michel de Klerk en werd het afgelopen jaar volledig gerestaureerd en verduurzaamd door Vereniging Hendrick de Keyser.

Tekst Anne de Jong | Fotografie Arjan Bronkhorst

Het kleine vrijstaande pand werd in 1911 voor diamantslijper Jesaia Hamburger gebouwd op een nieuwbouwt terrein in de weilanden. De woning is een voorloper van de beroemde Amsterdamse School en is ontworpen door de toen 26-jarige architect Michel de Klerk (1884-1923) die net voor zichzelf was begonnen. De Klerk was een leerling van Eduard Cuypers, een neef van de beroemde architect P.J.H. Cuypers. De Klerk zou zich later in zijn loopbaan vooral richten op sociale woningbouw en arbeiderswoningen en werd daarvoor een van de voornaamste grondleggers van de Amsterdamse School. Deze bouwstijl kenmerkt zich door een uiterst gevarieerd gebruik van baksteen, uitspringende hoeken en erkers, decoratieve details en warm kleurgebruik in het interieur.

Het tamelijk sobere exterieur van het pand is door een lokale aannemer niet helemaal uitgevoerd zoals bedoeld op de bouwtekeningen. Het pand vertoont al wel enkele karakteristieke trekken van de latere Amsterdamse Schoolstijl, zoals de vooruitspringende hoek waarop de schoorsteen gepositioneerd is, de expressieve afwerking van de houten vensterkozijnen, het metselverband, de plantenbakken en de decoratieve dakgoot. De voor- en achtergevel bevatten rondom de ramen en deuren diverse versieringen, zoals de tekst 'Anno 1911'.

Open Monumentendag 2022

De 36ste editie van Open Monumentendag vindt plaats in het weekend van 10 en 11 september 2022 met als thema 'duurzaamheid'. Tijdens Open Monumentendag openen duizenden monumenten in heel Nederland gratis hun deuren voor publiek. Kijk voor meer informatie op www.openmonumentendag.nl

Vereniging Hendrick de Keyser

Vereniging Hendrick de Keyser zet zich al meer dan honderd jaar in voor het behoud van architectonisch of historisch waardevolle gebouwen en hun interieur in Nederland. De vereniging doet dit door panden te verwerven en ze vervolgens te restaureren en te verhuren. De zo opgebouwde collectie geeft een representatief beeld van de Nederlandse architectuur- en interieurgeschiedenis. Voor meer informatie zie www.hendrickdekeyser.nl

Compacte indeling

Het kleine huis heeft een oppervlakte van amper 9 bij 9 meter. Daardoor is het zeer compact ingericht. Op de begane grond bevinden zich een hal, keuken, zitkamer en woonkamer met een modieuze 'inglenook': een vast beschut zitje bij de haard. De zit- en woonkamer waren ontworpen als kamer en suite door een wand met schuifdeuren en kasten. Deze zijn waarschijnlijk bij een verbouwing eind jaren vijftig verwijderd. Op de verdieping waren de slaapkamers van het gezin, als ook een logeerkamer en een bodekamer. De kamers werden van elkaar gescheiden door 'Brabantsche' muurtjes: eenvoudige houten wanden van stijl- en regelwerk. Het huis heeft een markant steil oplopend, afgeknot zadeldak.

Het huis werd verwarmd met enkele losstaande kolenkachels. De drie schoorstenen zijn zowel functioneel in het interieur geplaatst als onderdeel van de externe gevelcompositie. Een waterleiding was er bij de bouw nog niet. Het huis had geen badkamer of wastafels. In de keuken stond een pomp voor regenwater dat op het dak opgevangen werd. Er was een ouderwets privaat (toilet) onder de trap dat op een beerput loosde.

Restauratie

Halverwege de twintigste eeuw werd het pand aan de nieuwe wensen aangepast. Vereniging Hendrick de Keyser kocht in 2018 het inmiddels ernstig verkrotte pand en begon met een grootscheepse restauratie. Het pand werd letterlijk van de sloop gered. Tijdens de restauratie is aan de buitenzijde het metsel- en voegwerk hersteld en zijn houtrotreparaties en werkzaamheden aan het dak uitgevoerd. De twee schoorstenen aan de achterzijde van het huis, die in

het verleden verdwenen waren, zijn teruggebracht. De loodslabben boven de ramen zijn voorzien van de oorspronkelijke decoratie in bloktandmotief. Onder die loodslabben werd op enkele plaatsen zelfs nog de originele afwerklaag gevonden, waardoor het houtwerk nu weer de oorspronkelijke kleuren heeft. Inwendig is de structuur van het woonhuis uit de bouwtijd teruggebracht; deze was door verbouwingen uit latere periodes gewijzigd. Daarbij is zoveel mogelijk van het originele materiaal van het huis, zoals scheidingswanden van riet en stucwerk behouden.

Verduurzaming

Tijdens de restauratie zijn diverse duurzaamheidsmaatregelen toegepast. Het platte deel van het dak van het huis en de berging in de tuin zijn voorzien van zonnepanelen. De buitengevels zijn van binnenuit geïsoleerd door middel van voorzetwanden en draairamen die voorzien zijn van isolerende beglazing. Ook beschikt het huis nu over een warmtepomp. Dankzij deze toepassingen is de CO₂-uitstoot van Thamerlaan 14 flink gereduceerd. 🏠

Het huis beschikt nu over een warmtepomp